

EEN GOEDE START OP DE HU

NOTITIE

Project 'De eerste 100 dagen'
Programma Gemeenschapsvorming en Studentbetrokkenheid

Renske Krijnen & Tineke Eendebak
Maart 2025

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	4
2. HET BELANG VAN EEN GOEDE START	5
3. UITGANGSPUNTEN VOOR AANPAK	13
4. VOORGESTELDE INTERVENTIES	21
5. PROJECT DE EERSTE 100 DAGEN	7
6. BRONNEN	23

1. INLEIDING

De eerste 100 dagen van een student zijn cruciaal voor studentsucces. Landelijk, internationaal en op de HU realiseren we ons steeds meer hoe belangrijk deze periode is voor studenten. Deze notitie legt uit waarom een goede start belangrijk is, hoe de HU er nu aan werkt en welke interventies er nodig zijn om de aanpak voor de eerste 100 dagen te verbeteren.

Aanleiding

De eerste 100 dagen zijn in 2021 door Team Student Support (TSS) benoemd als belangrijk onderdeel van het integraal werken aan studentenwelzijn, omschreven als een goede start aan de HU. In dat kader is er een Teams Community met het doel om medewerkers, betrokken bij de organisatie van de eerste 100 dagen voor nieuwe HU-studenten, met elkaar te verbinden. Het is gestart als een laagdrempelig initiatief, maar al snel bleek het meer verdieping en tijd te vragen om dit verder te brengen binnen de HU. In 2023 is er samen met TSS vanuit het programma Gemeenschapsvorming en Studentbetrokkenheid (HUGS), geld aangevraagd om hier meer aandacht aan te geven. Deze aanvraag is toegekend en in juli 2023 is het project 'De eerste 100 dagen' van start gegaan.

Project	De eerste 100 dagen
Looptijd project	Juli 2023 - juli 2025
Doel van het project	Samenwerking en kennisdeling stimuleren over de eerste 100 dagen.
Doel van de notitie	Inzicht geven in de opbrengsten en aanbevelingen voor de toekomst.

De notitie Een goede start op de HU

Deze notitie bevat een advies met uitgangspunten en interventies. Vanuit HUGS loopt het project af in juli 2025. Om dit project voor te kunnen zetten en aan de slag te gaan met de eerste 100 dagen, zal dat gefaciliteerd moeten worden.

Een deel van de interventies en de verzamelde informatie kan door de HU-Gemeenschap gebruikt worden om ideeën op te doen. Het biedt inspiratie om het gesprek over de eerste 100 dagen verder op gang te brengen. Het gaat hier om coördinatoren van introductieperiodes, leerteambegeleiders, collega's die met peercoaching werken etc. Zij kunnen aan de slag met de inhoudelijk tips en adviezen.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 gaan we in op het belang van een goede start. In hoofdstuk 3 omschrijven we hoe dit - binnen de context van de HU- het beste vorm kan krijgen. In hoofdstuk 4 benoemen we de voorgestelde interventies. In hoofdstuk 5 omschrijven we de resultaten van het project De eerste 100 dagen (juli 2023 tot juni 2025).

“

Als een student de
start goed doorkomt, is
de kans op
studentsucces groter.

2. HET BELANG VAN EEN GOEDE START

Uit onderzoek is gebleken dat de start van de opleiding cruciaal is voor een succesvolle studie op het hbo.

Als een student de start goed doorkomt, is de kans op studentsucces groter (Kamphorst, 2018).

Tijdens de eerste 100 dagen doorloopt een student een volledige onderwijsperiode. In deze tijd wordt duidelijk of het beeld van de opleiding en de onderwijsinstelling overeenkomt met de verwachtingen. Sluit de gekozen opleiding aan bij de vooropleiding? Is er een sociale en academische klik? Voelt de student zich thuis? De student heeft kennisgemaakt met het tempo, het niveau, de werkvormen en de manier van toetsing. De student kan nu beter inschatten of de studie passend is of dat het wenselijk is om vóór 1 februari toever te stappen naar een andere opleiding. Voor een student zijn de eerste 100 dagen dus cruciaal.

De eerste 100 dagen op de HU

Met het project De eerste 100 dagen wil de HU samenwerking en kennisdeling tussen professionals, opleidingen en diensten stimuleren. De aanleiding hiervoor staat als volgt omschreven:

“Op de HU wordt er op verschillende manieren aandacht besteed aan de eerste 100 dagen, maar er is niet altijd voldoende kennis bij instituten, opleidingen en docenten over de eerste 100 dagen en het belang van een goede start.” (Notitie HUGS 2022-2023, HU).

De afgelopen anderhalf jaar hebben we gewerkt aan verschillende aspecten van de eerste 100 dagen. Tijdens het werken aan dit project is er een proces van bewustwording bij diensten en opleidingen in gang gezet. Er was tijd en ruimte voor uitwisselen, onderzoeken en uitproberen.

“Het netwerk van betrokkenen groeit elke dag. In de Handreiking Samen voor studentsucces hebben we voor ‘De eerste 100 dagen’ goede voorbeelden en tools verzameld. Opleidingen willen steeds vaker aan de slag met dit onderwerp. Het verbinden van alle kennis en ervaring én deze vertalen in concrete verbeteringen binnen opleidingen is nu de volgende stap.”

Renske Krijnen, Projectleider De eerste 100 dagen

Werken aan de eerste 100 dagen

Internationaal, landelijk en op de HU krijgen de eerste 100 dagen steeds meer aandacht. En terecht. Vanuit de visie van de HU zijn er belangrijke (werk)kaders die aansluiten bij het belang voor extra aandacht voor de eerste 100 dagen.

Het voorkomen van onnodige uitval

Inzetten op binding in de eerste 100 dagen is van belang om onnodige uitval te voorkomen. In september 2024 is onder leiding van Marketing & Communicatie (M&C) en in samenwerking met de Bestuursdienst, Onderwijs, Onderzoek & Studentzaken (OO&S) en Finance, Control & Analytics (FC&A) een uitval analyse gedaan. Daaruit bleek dat een aantal opleidingen binnen de hogeschool hogere uitvalpercentages laten zien in vergelijking met de benchmark. In deze analyse zijn kansrijke interventies benoemd om uitval te beperken, waaronder de uitwerking van een eerste 100 dagen programma.

Beleidskader studentenwelzijn

Binnen de HU wordt er gewerkt met het Beleidskader Studentenwelzijn 2023. Hierin worden vier uitgangspunten benoemd:

- *Inzetten op preventie gericht op alle studenten én doelgroepgerichte interventies:*
- *Het creëren van een studieklimaat dat de ‘sense of belonging’ (sociale binding) en openheid bevordert*

- *Het verbeteren van de mentale gezondheidsvaardigheden bij studenten*
- *De deskundigheidsbevordering in pedagogisch-didactische vaardigheden van medewerkers.*

Door gezamenlijk vorm te geven aan een goede start kan bijgedragen worden aan preventie en het vergroten van de 'sense of belonging'. Deze uitgangspunten sluiten aan op de factoren van studentsucces, zoals beschreven in onderstaand kader.

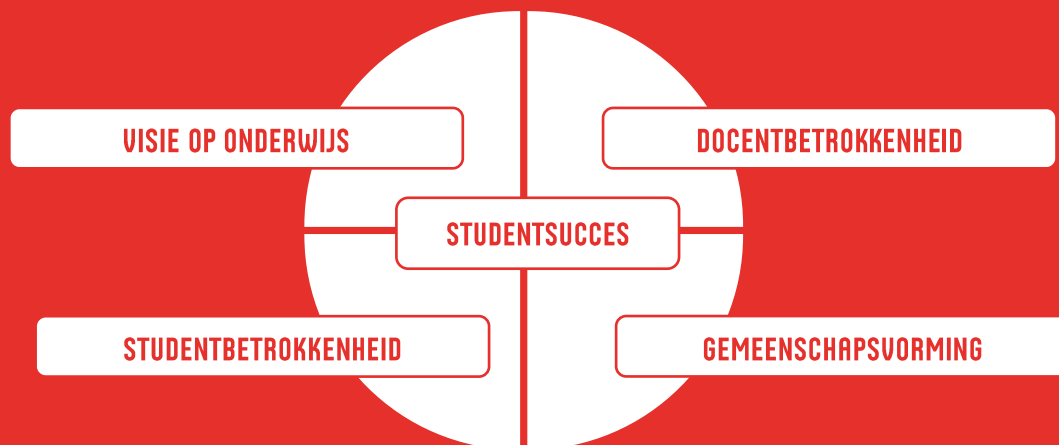
Integraal werken aan studentsucces

Voortvloeiend uit het Beleidskader Studentenwelzijn en de vier factoren uit het HUGS onderzoek, werken de aanjagers studentenwelzijn momenteel aan de conceptualisatie van studentsucces. Die sluit aan bij de nieuwe ambitie van de HU én de Visie op onderwijs en onderzoek 'Samen voor de toekomst'.

Dit zijn meer dan genoeg redenen om als HU in te zetten op een goede start. Deze notitie geeft aanbevelingen voor verdere uitwerking van een goede start.

Factoren die bijdragen aan studentsucces

In 2020 is vanuit het programma HUGS een onderzoek gedaan naar gemeenschapsvorming. Dit onderzoek heeft geresulteerd in het HUGS-model. Dit model laat vier factoren zien die bijdragen aan studentsucces: Visie op Onderwijs, Docentbetrokkenheid, Studentbetrokkenheid en Gemeenschapsvorming. Het model wordt toegelicht in de publicatie: Inzicht in Studentsucces (Berends, Schulte, Dijkers & Savelbergh, 2023). De vier factoren zijn ook gebruikt voor de Handreiking Werken aan Studentsucces.

“

Een integrale aanpak draagt bij aan
samenhang en effectiviteit door
inbedding van losse onderdelen in
een groter geheel.

3. UITGANGSPUNTEN VOOR AANPAK

In dit hoofdstuk beschrijven we hoe binnen de HU het beste vormgegeven kan worden aan een goede start. Hierbij benoemen we vijf uitgangspunten:

-
- 3.1 We werken HU breed samen

 - 3.2 We hebben oog voor cruciale momenten

 - 3.3 Binding begint bij de opleiding

 - 3.4 We hebben extra aandacht voor begeleiding

 - 3.5 Er is oog voor governance

3.1 We werken HU breed samen

Bij het werken aan een goede start zijn veel verschillende organisatieonderdelen betrokken. Het is van belang dat we binnen de HU afstemming tussen de betrokken organisatieonderdelen realiseren. De informatievoorziening, begeleiding binnen en buiten de opleiding, interventies en de digitale omgeving moeten allemaal gestroomlijnd zijn. Dit betekent dat de inhoud en timing goed afgestemd moet zijn op de informatie vanuit de opleidingen. Als we bijvoorbeeld kijken naar de diensten, zijn er al acht verschillende afdelingen die zich bezighouden met het goed vormgeven van onderdelen van de Student Journey¹, zoals matchingsdagen, Start studie, STIP, Marketing & Communicatie, Data & Analytics en Team Student Support. Vanuit deze afdelingen worden goede interventies en kennis ontwikkeld. Het ontbreekt echter aan samenhang en afstemming. Met afstemming bedoelen we hier meer dan 'op de hoogte zijn' van elkaars activiteiten. Dit is niet voldoende, omdat we dan blijven werken aan afzonderlijke interventies. Samenhang en afstemming kan gecreëerd worden door multidisciplinair samen te werken en gezamenlijke kaders op te stellen. In hoofdstuk 4 gaan we hier verder op in.

3.2 We hebben oog voor cruciale momenten

Tijdens de periode van de eerste 100 dagen zijn een aantal fasen belangrijk. De momenten op de volgende pagina zijn cruciaal om te markeren. Het vergroten van sociale en academische binding is een proces dat niet op één moment en via één manier plaatsvindt. Het goed afstemmen van activiteiten en deze zo nodig op meerdere momenten laten terugkomen, is nodig om tot een samenhangend geheel te komen. Zo begint de Student Journey al ruim voor de daadwerkelijke start van de studie.

Er is in onderzoek een verband gevonden tussen het al dan niet maken van een bewuste studiekeuze en studie-uitval. Het maken van een niet bewuste studiekeuze leidt zo vaker tot studie-uitval, dan wanneer een bewuste studiekeuze wordt gemaakt (Goes, 2020).

“Ik ben vierdejaarsstudent en realiseer me nu dat ik als eerstejaarsstudent veel heb gemist in de ondersteuning. De laatste jaren merk ik in alle contacten en activiteiten dat er steeds meer aandacht is voor wie ik ben en dat de HU het belangrijk vindt hoe het met mij als persoon gaat.”
Pinar, 4^e jaars student Life Sciences

¹ Met de term Student Journey doelen we op de reis die de student aflegt van oriëntatie tot diplomering. M&C heeft deze weg in kaart laten brengen in: Totem HU student zijn Inzichten, 2022.

CRUCIALE MOMENTEN IN DE EERSTE 100 DAGEN

Preboarding

De eerste kennismaking begint al voordat de student zich heeft aangemeld bij de HU. Denk hierbij aan voorlichting (vo en mbo), studiekeuzecheck en matchingsdagen, open dagen, proces van inschrijving etc.

Introductieperiode

Tijdens de introductiedagen is het vooral van belang aandacht te hebben voor sociale binding, het opbouwen van een sociaal netwerk en het bevorderen van de sense of belonging. Als de student voldoende ruimte krijgt om eerst te landen, ontstaat er daarna ruimte voor verdere sociale en academische binding.

Onboarding

Onboarding gaat over de start van de studie en de eerste lesperiode. Tijdens deze periode leert de student de opleiding, medestudenten en docenten beter kennen. Verwachtingen worden duidelijk en de student krijgt zicht op de opleiding, de benodigde studievaardigheden, het niveau, de manier van samenwerken en het werkveld.

Belangrijke punten:

- Onderwijskwaliteit: Zijn opdrachten en roosters op elkaar afgestemd?
- Toegankelijkheid: Zijn de gebouwen, onderwijsruimtes en digitale middelen voor iedereen toegankelijk en prettig?
- Leren- leren: Zijn studenten studievaardig genoeg om te leren in het hoger onderwijs?
- Sociale binding: Vormgeven leerteamlernen en docent-student interactie
- Docententeams: Onderling docentcontact, afstemming etc.

Eerste toetsperiode

Met de eerste toetsen krijgt de student inzicht en feedback op de afgelopen studieperiode. Sluit het onderwijs en het gevraagde niveau aan bij het potentieel van de student? Weet de student de weg naar hulp te vinden of daarnaar te vragen? Zijn opdrachten en zelfstudie op elkaar afgestemd? Zijn de toetsen digitaal toegankelijk en zijn de toetsvormen inclusief? Heeft de student, indien nodig, op tijd toetsvoorzieningen kunnen aanvangen?

Markeren periode 'de eerste 100 dagen'

Het landen en thuis voelen van de student gebeurt niet op één manier en op één moment. Wanneer de eerste 100 dagen erop zitten, hebben studenten over het algemeen een goed beeld van de opleiding en de match met hun verwachtingen en persoonlijk potentieel. Studenten kunnen de keuze maken om te switchen of te stoppen (al dat niet afhankelijk van BSA). Het markeren en/of vieren van deze mijlpaal van de eerste 100 dagen kan bijdragen aan het gevoel van sociale binding en studentsucces.

3.3 Binding begint bij de opleiding

Binding begint bij de opleiding. Dit blijkt uit onze gesprekken met studenten en begeleiders, het onderzoek van HUGS en uit landelijk onderzoek. De sturingsfilosofie van de HU is hier ook op gebaseerd. In het [beleidskader-werken-in-teams](#) is beschreven dat opleidingsteams verantwoordelijk zijn voor de onderwijskwaliteit. Binnen de HU bestaan grote verschillen tussen instituten en opleidingen. Dit gaat onder meer over de grootte van de opleiding, de achtergrondkenmerken van de studentpopulatie, de invulling van het curriculum en de vertaling naar de pedagogisch-didactische aanpak.

Bij elke opleiding blijkt er behoefte aan een passende aanpak die is afgestemd op al deze specifieke kenmerken van de opleiding. Vanuit de brede inventarisatie (zie 5.1) en de kennisuitwisseling (zie 5.2 en 5.3) is deze behoefte aan advies op maat bevestigd:

- Er is behoefte aan concrete tools om studenten een goede start te geven.
- Zorgen van opleidingen gaan vaak over aanwezigheid, uitval, motivatie en groepsbinding.
- Opleidingen realiseren zich dat binding in de eerste 100 dagen belangrijk is en zijn zoekend naar hoe hier een passende invulling aan te geven (bijvoorbeeld binnen introducties en leerteamleren).
- Er is behoefte aan overzicht van welke interventies (integraal) ingezet kunnen worden in de eerste 100 dagen.

Er wordt onvoldoende gemonitord wat de interventies opleveren, wat wel en niet werkt (*lessons learned*) en hoe dit zich verhoudt tot andere lopende interventies. Daardoor zien we dat interventies regelmatig kortdurend, eenmalig en op zichzelf staand worden uitgevoerd. Bij (te) weinig zichtbaar resultaat worden ze snel losgelaten of gewijzigd. Een voorbeeld hiervan is dat een opleiding de introductieweek verbetert, maar daarbij geen rekening houdt met de samenhang met andere interventies in de eerste 100 dagen.

In de memo *Samen voor studentsucces (conceptualisatie)* wordt ook de behoefte van opleidingen genoemd aan een HU visie op het propedeuse jaar (Latumahina & Ziskoven, HU 2024). Het is van belang om vanuit een gezamenlijke visie te kijken om vervolgens maatwerk binnen de opleidingen te kunnen realiseren. Opleidingen moeten in dat keuzeprocess goed ondersteund worden.

3.4 We hebben extra aandacht voor begeleiding

Bij het vormgeven van een goede start in de opleiding zijn met name de binding en *sense of belonging* cruciaal. Deze komen tot uiting in de begeleiding van de student. Met begeleiding bedoelen we hier elke vorm van begeleiding waar de student mee in aanraking komt (docent, decaan, leerteambegeleider, peercoach, etc.). Ook HU-brede initiatieven dragen hieraan bij, zoals TLN, HU Begeleidt en het Netwerk Diversiteit & Inclusie.

“Het is spannend om als nieuwe student dingen te ondernemen, als je niet weet wat er mogelijk is. Het helpt dan als je samen met je leerteam en leerteam-begeleider dingen kunt doen. Het helpt ook als de leerteam-begeleider enthousiast is, dat heeft meteen effect op de binding in de groep”.

Juul, 3^e jaars student ecologische pedagogiek

We lichten hier twee vormen van begeleiding uit die een cruciale rol spelen bij de start van de opleiding:

De rol van docenten en leerteambegeleiders

Begeleiders in de opleidingen spelen een belangrijke rol in het creëren van een warm welkom. Opvallend is dat er uit de overzichtsstudie van NRO naar de vele onderzoeken en interventies op ‘de eerste 100 dagen’, geen bewezen effectieve interventies gevonden zijn van docentprofessionalisering (NRO, 2022, pag. 5). We weten dat docentprofessionalisering heel belangrijk is, maar er is nog onvoldoende bekend over welke interventies geschikt zijn of welke werkzame principes hieraan ten grondslag liggen. Daarom is het van belang niet alleen in te zetten op professionalisering, maar ook op de monitoring daarvan. Zo kunnen alle cruciale factoren, zoals beschreven in de studie van NRO, samenhangend worden ingezet om studentsucces te vergroten.

Beleid voor Inclusief Onderwijs

Beleid voor inclusief onderwijs is van groot belang bij het werken aan een goede start en het thuis voelen op de HU. Inclusiviteit staat centraal in het werken aan studentsucces. Inclusief onderwijs betekent dat er ruimte, erkenning en waardering is voor alle achtergronden, perspectieven en ondersteuningsbehoeftes. Daarnaast gaat het om het creëren van een sociaal veilige leeromgeving, waarin studenten zich op hun plek voelen en waar persoonlijke groei, talent en socialisatie tot bloei kunnen komen.

Opleidingen dienen vanaf het eerste contactmoment aandacht te hebben voor diversiteit en inclusie. Een inclusieve gemeenschap versterkt de sense of belonging van de student. Wanneer er aandacht en waardering is voor de leef- en denkwereld van alle studenten, ontstaat er meer verbondenheid en betrokkenheid met de opleiding.

De rol van peercoaching

Onder peercoaching, ook wel studentmentoring of buddy's genoemd, verstaan we elke vorm van begeleiding waarbij ouderejaars studenten (eerstejaars) studenten ondersteunen tijdens hun studie.

Peercoaching kan bijdragen aan sense of belonging, sociale en academische integratie en beheersing van studievaardigheden (Kappe, 2017).

In alle bevindingen vanuit (inter)nationale literatuur en de praktijk wordt peercoaching steeds weer benadrukt als zeer effectieve interventie om studentsucces te vergroten. Het kan dus een belangrijk onderdeel uitmaken van de begeleidingsstructuur binnen opleidingen. Vooral tijdens de eerste 100 dagen is peercoaching een krachtig instrument om studenten te begeleiden bij de overgang naar het hoger onderwijs. De kracht van een peercoach zit in de persoonlijke begeleiding die bijdraagt aan sociale binding. Daarnaast fungeert een peercoach als rolmodel en wordt soms ook in vertrouwen genomen over persoonlijke kwesties. Peercoaching kan ingezet worden voor:

- Bijdragen aan een warm welkom en goede start
- Het vergroten van de sociale binding (*sense of belonging*)
- De kans op uitval verkleinen
- Laagdrempelig aanspreekpunt binnen de opleiding
- Studenten wegwijs maken binnen de opleiding en hogeschool
- Ontwikkelen van passende studievaardigheden
- Studenten ondersteunen bij taalvaardigheden of moeilijke vakken

Peercoaching wordt dan ook nadrukkelijk aanbevolen als laagdrempelig middel om sociale en academische integratie en studievaardigheden te bevorderen (Hanssen et al., 2010).

Begin 2024 is vanuit het project De eerste 100 dagen een inventarisatie gedaan naar peercoaching op de HU. Hierbij is in kaart gebracht hoe peercoaching in studiejaar 2023-2024 in de verschillende opleidingen van de HU is ingezet. Uit deze Inventarisatie bleek dat er grote verschillen zijn in de manier waarop peercoaching wordt ingezet. Veel opleidingen zijn zoekende in het opzetten en verbeteren van peercoaching en hebben behoefte aan uitwisseling en kennisdeling. We hebben net twee vormen van begeleiding benoemd. Hieronder benoemen we een aantal aandachtspunten die van belang zijn bij deze begeleiding:

Aandacht voor sociale binding vanaf de start

Het is belangrijk aandacht te besteden aan sociale binding, het opbouwen van een sociaal netwerk en het bevorderen van *de sense of belonging*. Tijdens de introductie leert de student de HU, de faciliteiten, de opleiding, medestudenten en docenten kennen. Als de student voldoende ruimte krijgt om eerst te landen, ontstaat er ruimte voor sociale en academische binding. Het organiseren en faciliteren van ontmoeting vanuit de opleiding blijft gedurende de eerste 100 dagen cruciaal.

Aandacht voor HU-brede activiteiten

Vanuit HUGS zijn er de afgelopen jaren een aantal HU-brede (introductie) activiteiten aangeboden, zoals presentaties bij opleidingen, de toolbox voor introductieactiviteiten en een zomerfestival (zie 5.5). De diversiteit aan activiteiten bleek goed aan te sluiten bij de behoefte van opleidingen aan informatie over HU-brede initiatieven. 24 opleidingen hebben de aangeboden activiteit(en) opgenomen in hun introductieprogramma. Opleidingen zien dit als een waardevolle aanvulling binnen de introductieperiode. Idealiter integreren opleidingen dit soort HU-brede activiteiten en informatievoorziening binnen hun eigen opleidingsintroductie. Voor studenten zal dat een eenduidiger ervaring opleveren. Dit sluit aan bij bovenstaande adviezen voor een aanpak waarin de opleiding centraal staat (zie 3.2). Daarnaast is er behoefte aan gestroomlijnde informatievoorziening over het HU-brede aanbod naast de opleiding. Het is belangrijk dat er in de HU-brede communicatie en in de informatie waarmee opleidingen worden gefaciliteerd, meer aandacht is voor de mogelijkheden naast de opleiding. Samenwerking met betrokkenen vanuit de diensten, zoals M&C en Team Student Support (decanen, studiekeuzeadviseurs) is daarbij essentieel.

3.5 Er is oog voor governance

Als we HU opleidingen in staat willen stellen om integraal te werken aan een goede start, is het van belang om oog te hebben voor *governance*. Wat we nu zien is dat er binnen opleidingen veel losse interventies plaatsvinden en dat er nog onvoldoende integraal wordt gekeken naar de eerste 100 dagen. Daarnaast vinden er ook vanuit de diensten veel losse interventies plaats. Het ontbreekt aan samenhang en regie. Een goede *governance* biedt kaders aan iedereen die werkt aan een goede start. Die vertaalslag van gezamenlijke kaders naar de opleidingen is belangrijk. Dat betekent dat het nodig is om dit in een beleidskader te beschrijven, opleidingen ondersteuning te bieden om daar invulling aan te geven en regie op de juiste plek in de organisatie te beleggen. In hoofdstuk 4 benoemen we interventies die invulling geven aan de uitgangspunten voor het vormgeven van een goede start.

“

Ik zat zelf in mijn eerste jaar best in de knoop en wilde andere studenten daar graag bij helpen door peercoaching te gaan doen.

4. VOORGESTELDE INTERVENTIES

Hieronder geven we een overzicht van de interventies die wij voorstellen. Deze sluiten aan bij de uitgangspunten zoals beschreven in hoofdstuk 3.

4.1	Stel een expertgroep samen
4.2	Werk beleid 'Eerste 100 dagen' uit
4.3	Werk met een 100 dagen scan
4.4	Faciliteer ondersteuning voor begeleiders
4.5	Faciliteer inzet en kwaliteitsverbeteringen peercoaching
4.6	Implementeer de aanpak via bestaande HU-structuren

Elk van deze interventies draagt bij aan een samenhangende aanpak voor de eerste 100 dagen. De interventies richten zich op verschillende aspecten van de organisatie en zijn daarmee van verschillende orde en grootte. We benadrukken nogmaals dat deze interventies onderdeel dienen uit te maken van een integrale aanpak voor werken aan studentsucces.

4.1 Stel een expertgroep samen

Het samenstellen van een expertgroep zorgt voor verbinding en samenwerking tussen diensten en opleidingen. Werken met één team aan één opgave gaat versnippering tegen, bundelt krachten en zorgt voor co-creatie. Het is belangrijk om multidisciplinair samen te werken, maar we raden ook aan duidelijk te beleggen waar de regie zit. De groep werkt het beleidskader zoals hieronder beschreven uit. Idealiter maakt deze groep deel uit van een expertgroep die integraal werkt aan studentsucces.

4.2 Werk beleid voor 'De eerste 100 dagen' uit

Werk een beleid uit voor een integrale aanpak op de eerste 100 dagen, die aansluit bij de integrale aanpak 'Samen voor studentsucces'. Het is belangrijk dit beleidskader in samenspraak met alle betrokken partijen (zie 4.1) uit te werken. Een gedeeld kader maakt voor alle diensten en opleidingen inzichtelijk waarom het voor de HU belangrijk is om aan de eerste 100 dagen te werken. Dit geeft opleidingen houvast, zonder voor te schrijven wat ze moeten doen. Aan de hand van dit beleid kunnen opleidingen werken aan een goede start die past bij het eigen karakter.

4.3 Werk met een 100 dagen Scan

Een 100-dagen scan is een tool waarmee een opleiding kan checken hoe de inzet op de eerste 100 dagen verbeterd kan worden. Het beschikbaar stellen van een 100-dagen scan vormt een belangrijk hulpmiddel voor opleidingen. Deze scan geeft opleidingen de mogelijkheid om gestructureerd te analyseren wat er speelt: Welke factoren beïnvloeden het lage(re) studentsucces aan het begin van de opleiding? Welke interventies worden ingezet of kunnen nog ontwikkeld worden? Deze scan kan worden ingezet in combinatie met beschikbare data, zoals bijvoorbeeld de HU 100 dagen monitor. Dit geeft opleidingen de mogelijkheid om regie te houden op de keuzes voor interventies, passend bij hun eigen aard en kleur. De eerste -100-dagen Scan van Hanze Hogeschool is een mooi voorbeeld.

4.4 Faciliteer ondersteuning voor begeleiders

De rol van begeleiders is essentieel bij het vormgeven van een goede start. Zij zijn de eerste schakel in het vergroten van sociale en academische binding en zorgen ervoor dat studenten zich thuis voelen op de HU. Zowel (docent)begeleiders als begeleiders vanuit Team Student Support (decaan, studiekeuzeadviseur etc.) spelen hierin een belangrijke rol. Om deze rol goed in te kunnen vullen moeten begeleiders gefaciliteerd en ondersteund worden. Het Beleidskader Studentbegeleiding biedt hiervoor het benodigde kader. Daarnaast noemen we drie aspecten die essentieel zijn om de rol van begeleiders te faciliteren:

- *Community building*: de 100 dagen Teams Community is een goed middel gebleken voor kennisuitwisseling en het opbouwen van een netwerk. Structurele borging van deze Community is dus passend.

- *Deskundigheidsbevordering - docentprofessionalisering*: het verder inzetten op deskundigheidsbevordering voor begeleiders is van groot belang. Bestaande netwerken als TLN, HU Begeleidt, Studiekeuzeadvies en Diversiteit & Inclusie kunnen hier een belangrijke rol in spelen.
- *Informatievoorziening*: investeer in eenduidige informatievoorziening voor begeleiders binnen opleidingen en diensten, in de vorm van materiaal waar docenten en studenten direct mee aan de slag kunnen.

4.5 Faciliteer inzet en kwaliteitsverbeteringen peercoaching

Naast de rol van (docent)begeleiders binnen de HU, kan *peer-to-peer* begeleiding een wezenlijk verschil maken in het vergroten van sociale en academische binding.

Binnen het project De eerste 100 dagen is er veel aandacht geweest voor peercoaching in de opleidingen. Naast de inventarisatie is er in september 2024 een tijdelijke expertgroep Peercoaching opgezet, bestaande uit 10 betrokkenen van verschillende instituten en diensten, onder initiatief van de projectleider Eerste 100 dagen. Deze expertgroep heeft bijgedragen aan kwaliteitsverbeteringen van peercoaching-initiatieven binnen de HU, door onderlinge samenwerking en (kennis)uitwisseling tussen opleidingen te bevorderen. De expertgroep heeft de Handreiking Peercoaching op de HU ontwikkeld, waarmee de eerste stap is gezet om aandacht en verbeteringen voor peercoaching in te zetten.

De urgentie van deze vorm van begeleiding, juist tijdens de eerste 100 dagen, is dusdanig groot dat de expertgroep adviseert hier structureel meer aandacht voor te hebben. Dit werd bevestigd vanuit studentperspectief tijdens een bijeenkomst waar maar liefst 30 studenten vanuit 12 instituten eenduidig aangaven dat zij peercoaching als één van de interventies ervaren die de meeste impact heeft (gehad) op hun *sense of belonging* en studentsucces.

Start me Up

Bij Instituut Archimes hebben wij het programma Start me Up, waarmee we 1e jaars studenten met studentcoaches goed begeleiden tijdens hun start. De studentcoaches nemen daarbij een rol op zich die ze in hun beroep als leraar ook moeten ontwikkelen. De ervaringen binnen dit mooie project neem ik mee binnen de expertgroep Peercoaching. Bij Start me Up zie ik hoe belangrijk de eerste 100 dagen zijn, en ik zet me graag in om dit binnen de HU verder te ontwikkelen. Mijns inziens gaan we opleidingen echt aanzetten om hiermee aan de slag te gaan, en bieden we daarbij de benodigde begeleiding. Het is té belangrijk voor al onze nieuwe studenten, om hier vrijblijvend mee om te gaan.

Annette Wind, projectleider Start me Up

Ook op basis van bevindingen uit (inter)nationale literatuur en praktijk wordt peercoaching steeds weer benadrukt als een zeer effectieve interventie om studentsucces te vergroten. Gezien alle aanwezige voorbeelden, expertise en tegelijkertijd ook alle vragen en behoefte aan meer uitwisseling en samenwerking binnen de HU, adviseren we om extra in te blijven zetten op peercoaching als onderdeel van de eerste 100 dagen aanpak.

4.6 Implementeer de aanpak via bestaande HU structuren

Borging en inbedding moeten gerealiseerd worden via de bestaande structuren binnen de HU, zoals het Planning & Control Kader (PCK). Momenteel wordt de borging en *governance* van hoe samen te werken aan studentsucces onder de loep genomen. De eerste 100 dagen zouden hier een geïntegreerd onderdeel van uit moeten maken. Werken aan studentsucces kan bijvoorbeeld worden opgenomen in de *integrated report* of management tools. Het is van belang dat deze uitwerking aansluit op het grote geheel van werken aan studentsucces.

“

Het is fijn om uit te wisselen met andere opleidingen die met dit thema bezig zijn, we blijken veel meer overlap te hebben dan ik dacht.

5. RESULTATEN PROJECT DE EERSTE 100 DAGEN

In dit hoofdstuk omschrijven we de resultaten van het project De eerste 100 dagen (juli 2023- juni 2025).

5.1 Inventarisatie	Er is een inventarisatie gedaan naar (inter)nationale literatuur (onderzoek), handige tools en <i>good practices</i> . Opbrengsten beschreven in: Eerste 100 dagen Handreiking Studentsucces
5.2 Aanjagen kennisdeling	In de Teams Community De eerste 100 dagen wordt kennis gedeeld en worden interventies en ideeën uitgewisseld.
5.3 Kennissessies	Kennisdeling voor medewerkers uit opleidingen en diensten die werken aan een goede start. Community De eerste 100 dagen Sessies
5.4 HU 100 dagen monitor	HU-breed data-onderzoek onder alle eerstejaars studenten, om factoren in kaart te brengen die een (verwachte) impact hebben op studievoortgang.
5.5 Introducties	Er is een toolbox ontwikkeld met introductie-activiteiten voor opleidingen. Tevens is het Zomerfestival georganiseerd voor eerstejaars studenten.
5.6 Peercoaching	Inventarisatie naar alle peercoach programma's binnen de HU en de opstart van een expertgroep om verbeteringen te implementeren en uitwisseling te versterken. Themapagina Peercoaching Handreiking Studentsucces
5.7 Binding leerteams	Pilot om de gemeenschapsvorming binnen de opleiding te versterken, door leerteams te laten deelnemen aan (extra-curriculaire) activiteiten.

5.1 Inventarisatie

Er is een overzicht gemaakt van de belangrijkste onderzoeken en publicaties van verschillende onderwijsinstellingen in Nederland. Dit overzicht is te vinden in de [Handreiking Studentsucces](#)². In deze handreiking zijn op het gebied van de eerste 100 dagen de volgende items opgenomen:

- Kennisitems: deze bieden verdieping op onderwerpen binnen de eerste 100 dagen.
- Tools: hulpmiddelen die gebruikt kunnen worden bij het ontwikkelen van een samenhangend 100 dagen programma binnen opleidingen.
- Good Practices: een inventarisatie bij de verschillende opleidingen levert mooie voorbeelden op van wat zij doen in de eerste 100 dagen voor hun studenten.

5.2 Aanjagen kennisdeling tussen de opleidingen

In 2021 hebben de aanjagers studentenwelzijn een Teams Community opgericht voor de eerste 100 dagen. Deze community verbindt medewerkers van opleidingen en diensten die betrokken zijn bij de eerste 100 dagen. Het doel van de community is om kennisdeling en uitwisseling voor meer medewerkers en docenten mogelijk te maken. Daarnaast is het doel om uitwisseling en *good practices* in de community meer te verbinden aan onderzoek binnen en buiten de HU. Om de community verder te brengen en meer impact te creëren is per juli 2023 een tijdelijke projectleider aangesteld voor 0,4 fte per week.

- De behoefte aan uitwisseling bleek groot: de community is in één jaar gegroeid van 100 naar 240 deelnemers. De community bestaat uit docenten, leerteambegeleiders, opleidings- en introductie

² Vanuit de beleidskaders Studentenwelzijn en Studentbegeleiding en het HUGS onderzoek naar studentsucces, is een Handreiking Werken aan studentsucces ontwikkeld. Deze biedt houvast om van visie naar praktijk te gaan: <https://een.hu.nl/groep/werken-aan-studentsucces/180>.

coördinatoren vanuit de verschillende instituten en opleidingen en medewerkers vanuit ondersteunende diensten zoals Marketing & Communicatie en Data & Analytics.

- Binnen deze community zijn er ongeveer 50 adviesgesprekken gevoerd met betrokkenen binnen opleidingen en diensten. Hoewel de community in eerste instantie gericht was op onderlinge uitwisseling, bleek er ook veel behoefte aan advies over hoe de eerste 100 dagen binnen de opleiding aan te pakken. Vragen die bijvoorbeeld gesteld werden:
 - 'Wie is bekend met een begeleidingsprogramma voor eerste generatiestudenten?'
 - 'Hoe kan ik de HU 100 dagen monitor gebruiken om ons plan Studentenwelzijn te verbeteren?'
 - 'Welke opleiding heeft al ervaring met training en begeleiding van peercoaches en wil daarin met ons samenwerken?'
 - 'Zijn er goede voorbeelden van groepsactiviteiten voor leerteams tijdens de introductieweek?'
 - 'Is er onderzoek en/of regelgeving beschikbaar over verplichte aanwezigheid van studenten bij lessen, en de impact op studentsucces?'

De Teams Community is een effectief medium gebleken voor kennisdelen, uitwisseling, samenwerking, bewustwording en het opbouwen van een netwerk.

“Door de aandacht voor de 100 dagen vanuit deze Community, landt dit thema steeds meer in ons instituut en gaan we nu concreet aan de slag met acties die onze studenten écht verder helpen”.

Opleidingsmanager over de Community

5.3 Kennissessies

Om kennisdeling en uitwisseling te stimuleren zijn verschillende kennissessies georganiseerd. Deze sessies legden steeds de verbinding tussen inzichten en kennis uit onderzoek en de praktijk en ervaringen binnen de HU. In studiejaar 2023-2024 zijn er tien sessies georganiseerd over onderwerpen zoals studentbetrokkenheid, kennisitems en tools, studentbegeleiding binnen de HU, peercoaching en toepassing van de HU 100 dagen monitor. Daarnaast is er een workshop met studenten georganiseerd om hen te bevragen op hun ervaringen met en ideeën over binding in de eerste 100 dagen (Samenvatting workshop Studenten 2024). Uit deze sessies bleek dat er al veel kennis en ervaring binnen de HU aanwezig is, maar dat deze gefragmenteerd wordt gebruikt en dat opleidingen en diensten hier weinig zicht op hebben. De behoefte om meer uit te wisselen én samen te werken staat centraal.

5.4 HU 100 dagen monitor

De HU 100 dagen monitor is een instrument van de R6-hogescholen om inzicht te krijgen in beleving van studenten over de eerste 100 dagen. Het instrument is gericht op het in kaart brengen van factoren die een (verwachte) impact hebben op studievoortgang en waar de instelling of opleiding invloed op heeft. Studenten worden onder andere bevraagd op hun studiekeuzemotieven, de aansluiting op hun vooropleiding en hun binding met de opleiding. De data wordt per opleiding geanalyseerd. De projectleider van De eerste 100 dagen heeft in samenwerking met de projectleider HU 100 dagen monitor een sessie voor medewerkers aangeboden, die dieper inging op de data van deze monitor. Door de data op een goede manier te duiden, in samenspraak met het docententeam en de studenten, kan deze tool instituten helpen om beter inzicht te krijgen in de start van de studenten binnen hun opleidingen.

5.5 Introducties

Elke opleiding organiseert haar eigen introductie, variërend van een halve dag tot een week, soms met een kamp. Deze bevat meestal informatie en ontmoeting, maar extra-curriculaire mogelijkheden komen niet altijd aan bod, zo bleek uit de HUGS-pilot 2023.

Inventarisaties bij studenten en opleidingen tonen behoefte aan:

- Verbindende activiteiten
- Eenduidige info over extra-curriculaire ondersteuning en events

Studenten geven aan vanaf de start goed geïnformeerd en betrokken te willen worden, waarbij timing, organisatie en vooral goede begeleiding door docenten en medestudenten cruciaal zijn. In 2024 is geëxperimenteerd met verschillende introductie-activiteiten om de HU-Gemeenschap onder de aandacht te brengen, zowel binnen de introductieweken als flexibel inzetbaar binnen opleidingen tijdens de eerste 100 dagen.

Behoefte aan eenduidige extra-curriculaire informatie

Tijdens de introductieperiode in 2024 heeft HUGS presentaties gegeven aan ongeveer 2000 studenten, waarin de belangrijkste (HU-brede) informatie werd gedeeld. Deze presentaties werden gegeven in verschillende vormen, zoals PowerPointpresentatie, bingo, Kahoot-quiz en diverse informatiemarkten. Daarnaast zijn er een fysieke agenda en notitieblok gemaakt, volledig afgestemd op de informatie op HU-wegwijs, en een visuele najaarsagenda met een overzicht van alle HUGS activiteiten. Om het voor opleidingen makkelijker te maken om de juiste informatie te verstrekken aan nieuwe studenten, heeft M&C een document opgesteld met daarin de belangrijkste (HU-brede) informatie voor de eerste 100 dagen. HUGS heeft hier een bijdrage aan geleverd: Handleiding SLBers. We hebben ontzettend veel positieve reacties gekregen op deze acties.

“Het voelt als verdwaaldheid en als je beter geholpen wordt ben je toch sneller op je plek. In het begin snap je nog niet alles en dat geeft een gevoel van onzekerheid. Dit gevoel neem je in alles mee, ook tijdens je tentamens en zelfs als je gaat slapen.”

Bryce, 5^e jaars student Life Sciences.

Behoefte aan input voor activiteiten die verbindend zijn

Uit inventariserende gesprekken met docenten en coördinatoren en een tweetal sessies met (introductie)coördinatoren van opleidingen, bleek een duidelijke behoefte aan (input voor) het organiseren van verbindende activiteiten tijdens de introductieperiode. Om aan deze behoefte van opleidingen, begeleiders en studenten tegemoet te komen, zijn de volgende acties ingezet:

- Ontwikkeling Toolbox voor de introducties (overzichtspagina), met een Speurtocht, Escaperoom en Gesprekskaartjes.
- Zomerfestival: met het festival hebben we 3000 HU-studenten bereikt.
- Delen van mooie voorbeelden voor introductie-activiteiten in de Handreiking Studentsucces.
- Toegankelijke informatie over HU-brede activiteiten, zodat studenten daar op eigen initiatief aan deel kunnen nemen.

Bekijk hier een samenvatting van het Studentpanel 2021 en de opbrengsten van Workshop met Studenten 2024 over 'Binding in de eerste 100 dagen'.

5.6 Peercoaching

Begin 2024 is binnen de HU een Inventarisatie Peercoaching uitgevoerd. Hierbij is in kaart gebracht hoe peercoaching in studiejaar 2023-2024 is ingezet in de verschillende opleidingen van de HU. Uit deze inventarisatie kwam naar voren dat er zeer grote verschillen zijn in de manier waarop peercoaching wordt ingezet en dat veel opleidingen zoekende zijn in het opzetten en verbeteren van peercoaching. Er is behoefte aan uitwisseling en kennisdeling. De kennis die is opgehaald over peercoaching is beschikbaar op de Themapagina Peercoaching van de Handreiking Studentsucces. Naast kennisitems, tools en *good practices* is de pagina verrijkt op basis van literatuur en uitwisseling met andere (inter)nationale hogescholen.

In mei 2024 zijn twee sessies georganiseerd over peercoaching. Tijdens deze bijeenkomsten werd nogmaals bevestigd dat er behoefte is aan uitwisseling en samenwerking tussen de verschillende peercoach-initiatieven. In september 2024 is daarom een expertgroep Peercoaching gestart, bestaande uit 10 betrokkenen vanuit verschillende instituten en diensten, onder leiding van de projectleider Eerste 100 dagen. Het doel is het verbeteren van de peercoach-initiatieven die binnen de opleidingen van de HU bestaan, door onderlinge samenwerking en (kennis)uitwisseling tussen opleidingen en diensten te bevorderen. De expertgroep heeft de *Handreiking Peercoaching op de HU* ontwikkeld, waarmee de eerste stap is gezet om aandacht en verbeteringen voor peercoaching in te zetten.

Tevens heeft de expertgroep in november 2024 een workshop met studenten georganiseerd waar 30 studenten vanuit 12 instituten aan deelnamen. Hierin kwam duidelijk naar voren hoe belangrijk studenten peercoaching vinden. Zij gaven eenduidig aan, zowel vanuit (eerstejaars)studentperspectief als vanuit de peercoach zelf, dat ze peercoaching als één van de interventies ervaren die het meeste impact heeft op hun *sense of belonging* en studentsucces.

5.7 Binding leerteams eerste 100 dagen

Uit literatuur en praktijk blijkt dat studentbinding zich met name ontwikkelt binnen de opleiding. Het leerteam en de leerteambegeleider spelen daarin een belangrijke rol. Daarom is vanuit het project De eerste 100 dagen een pilot 'Binding in leerteams' gestart. In deze pilot is samen met verschillende leerteams binnen de HU uitgetoetst hoe de sociale binding binnen leerteams kan worden vergroot. De opbrengsten van de pilot zijn te vinden in de projectbeschrijving en samengevat in een Tipsheet voor leerteambegeleiders, deze vind je [hier](#).

6. BRONNEN

- Berends, J., Schulte, R., Dijkers, J. & Savelbergh, E. (2020). *Hogeschool Utrecht Gemeenschapsvorming & studentbetrokkenheid – verkennende literatuurstudie*. [URL](#)
- Delnoij, L., et al (2020). *Predicting and resolving non-completion in higher education: a literature review*, [URL](#)
- Elffers, L. (2018). Studiesucces in het hbo: het belang van een ketenbenadering. In Glastra & Van Middelkoop (editors), *Studiesucces in het hoger onderwijs: Van rendement naar maatschappelijke relevantie* (blz. 141-166). Eburon.
- Goes, D, 2020, Het 100 dagen beleid, [URL](#)
- Hanssen, S., Grootoenk, E. & Gruppen, A. (2010). *Handboek Studentmentoring*, [URL](#)
- Hanze Hogeschool, (2022) [De eerste -100-dagen Scan](#).
- HU Beleidskader Studentbegeleiding Hogeschool Utrecht, 2023, [URL](#)
- HU Gemeenschapsvorming en Studentbetrokkenheid 2022-2023.
- Kamphorst, J.C. (2018). *One size fits all?* Tijdschrift voor hoger onderwijs, 35, 55-74.
- Latumahina, Y. & Ziskoven, J., *Samen voor studentsucces*, Hogeschool Utrecht, 2024.
- Leest, B., Van Langen, A., & Smeets, E. (2022). *De eerste 100 dagen in het hoger onderwijs. Een overzichtsstudie*. Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek.
- Schulte, R., Stand, L., Ziskoven, J. & Dijkers, J. (2023). *Inzicht in studentsucces: het HUGS-model voor evaluatie en innovatie in het hoger onderwijs*, [URL](#).
- Totem (2022). *HU student zijn inzichten* [URL](#).

HIER

KOMT

ALLES

SAMEN